

**INTERNATIONAL  
11<sup>th</sup> SOCRATES EDUCATION,  
BUSINESS, ECONOMICS  
AND SOCIAL SCIENCES  
CONGRESS**

**June 20, 2025  
London/ENGLAND**

**PROCEEDINGS  
BOOK**

**EDITOR  
Prof. Dr. Hasan TUTAR**

**ISBN: 978-625-6997-72-1**

# INTERNATIONAL 11<sup>th</sup> SOCRATES EDUCATION, BUSINESS, ECONOMICS AND SOCIAL SCIENCES CONGRESS

June 20-22, 2025 London/ENGLAND



## PROCEEDINGS BOOK

EDITOR IN CHIEF  
Prof. Dr. Hasan TUTAR

**ISBN: 978-625-6997-72-1**

by  
**ACADEMIC SHARING PLATFORM PUBLISHING HOUSE®**

All rights of this book Academic Sharing Platform  
Publishing House  
Authors are responsible both ethically and juridically  
APP Publications – 2025©  
Issued: 30.07.2025



# INTERNATIONAL 11<sup>th</sup> SOCRATES EDUCATION, BUSINESS, ECONOMICS AND SOCIAL SCIENCES CONGRESS

June 20-22, 2025 London/ENGLAND

## CONTENT

|                          |     |
|--------------------------|-----|
| CONFERENCE ID            | I   |
| ORGANIZING COMMITTEE     | II  |
| SCIENTIFIC BOARD MEMBERS | III |
| CONGRESS PHOTOS          |     |
| PROGRAM                  | V   |
| CONTENT                  | VI  |

|    | AUTHOR(S)                                          | AFFILIATION                                                                                                                         | TITLE                                                                                                         | PAGE<br>NUMBER |
|----|----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| 1) | Prof. Dr. Hasan TUTAR                              | Bolu Abant izzet Baysal<br>Üniversitesi                                                                                             | THE FUNDAMENTAL<br>DYNAMICS OF<br>TRANSFORMATION IN<br>DIGITAL PUBLIC<br>RELATIONS WITH BIG DATA<br>ANALYTICS | 1-7            |
| 2) | Prof. Dr. Semiha ŞAHİN<br>Yavuz Kâmil ŞEVİK        | Dokuz Eylül Üniversitesi,<br>Eğitim Fakültesi<br>&<br>Milli Savunma Üniversitesi,<br>Deniz Harp Okulu                               | DEVELOPMENT AND<br>VALIDATION OF THE<br>LEARNING SCHOOL SCALE<br>(LSS)                                        | 8-14           |
| 3) | Kevser GÜN<br>Assoc. Prof. Özlem GÖK               | Erciyes Üniversitesi, Güzel<br>Sanatlar Enstitüsü, Resim<br>Anasanat Dalı<br>&<br>Erciyes Üniversitesi, Güzel<br>Sanatlar Fakültesi | THE ABSTRACT FACE OF<br>VISUAL LANGUAGE:<br>ASEMIC WRITING AND THE<br>RESEARCHER'S CREATIVE<br>PROCESS        | 15-31          |
| 4) | Ömer<br>BÜYÜKSİVASLIOĞLU<br>Assoc. Prof. Özlem Gök | Erciyes Üniversitesi, Güzel<br>Sanatlar Enstitüsü, Resim<br>Anasanat Dalı<br>&<br>Erciyes Üniversitesi, Güzel<br>Sanatlar Fakültesi | "TEXT" AS A PLASTIC<br>ELEMENT IN PORTRAIT<br>APPLICATIONS IN<br>CONTEMPORARY PAINTING<br>ART                 | 32-45          |
| 5) | Assoc. Prof. Hakan Emre<br>ZİYAGİL                 | Niğde Ömer Halisdemir<br>Üniversitesi, Türk Musikisi<br>Devlet Konservatuvarı, Türk<br>Müziği Bölümü                                | ARTIFICIAL INTELLIGENCE<br>AND AESTHETIC<br>JUDGMENT IN MUSIC                                                 | 46-51          |
| 6) | Assoc. Prof. Mustafa<br>AKMAN                      | Hakkari Üniversitesi İlahiyat<br>Fakültesi,<br>Kelam ve Mezhepler Tarihi                                                            | PUBLIC INFORMATION<br>SOURCES<br>(Information Providing<br>Elements)                                          | 52-94          |
| 7) | Assoc. Prof. Mustafa<br>AKMAN                      | Hakkari Üniversitesi İlahiyat<br>Fakültesi,<br>Kelam ve Mezhepler Tarihi                                                            | PUBLIC INFORMATION<br>SOURCES<br>(Information Received<br>Identities)                                         | 95-130         |

**ISBN: 978-625-6997-72-1**

|     |                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                            |         |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 8)  | Sinan TOPAÇ                                                                                             | Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü<br>Reklamcılık Ana Bilim Dal                                                                                                                                                   | THE CHANGING FACE OF ADVERTISING WITHIN THE FRAMEWORK OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ADVERTISING: THE EXAMPLE OF SPORTS CLUBS                  | 131-132 |
| 9)  | Moses Adeolu AGOI<br>Bukola Abosedede<br>FOLARANMI<br>Amos Shola AJIBOYE<br>Oluwanifemi Opeyemi<br>AGOI | Lagos State University of Education, Lagos Nigeria &<br>Obafemi Awolowo University, Osun Nigeria.                                                                                                                            | DEPICTING THE EFFICACY OF AI-BASED TRANSLATION OF RELIGIOUS TERMINOLOGY: APPLICATION, IMPLICATION AND LIMITATION                           | 133-141 |
| 10) | SACUEZA, DONNIE T.                                                                                      | Polytechnic University of the Philippines Open University                                                                                                                                                                    | BEYOND BREW: MEDIATING CUSTOMER SATISFACTION ON HOW PHYSICAL ENVIRONMENT AND SERVICE QUALITY IMPACT BRAND LOYALTY AT STARBUCKS PHILIPPINES | 142-183 |
| 11) | Associate Professor Dr. Naseem Akhter                                                                   | Department of Islamic Studies<br>Shaheed Benazir Bhutto Women University, Peshawar, Pakistan                                                                                                                                 | WOMEN AND ART IN THE DEVELOPMENT OF ISLAM: AN ISLAMIC PERSPECTIVE                                                                          | 184     |
| 12) | Associate Professor Dr. Naseem Akhter                                                                   | Department of Islamic Studies<br>Shaheed Benazir Bhutto Women University, Peshawar, Pakistan                                                                                                                                 | A STUDY OF THE ROLE OF RELIGIOUS ORGANIZATIONS IN SUPPORTING REFUGEES AND INTERNALLY DISPLACED PEOPLE                                      | 185     |
| 13) | Emrullah VERMEZ<br>Assoc. Prof. Tunç DURMAZ                                                             | Yildiz Technical University, Institute of Social Sciences, Department of Economics (English), Istanbul &<br>Yildiz Technical University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Economics, Istanbul | COMPLEX RELATIONSHIPS BETWEEN GEOPOLITICAL RISK AND RENEWABLE ENERGY DEMAND: NONLINEAR DYNAMICS                                            | 186-187 |
| 14) | Gonca KIRPIKOĞLU                                                                                        | Graduate School, Istanbul Arel University Business Management                                                                                                                                                                | QUALITY MANAGEMENT SYSTEMS IN HIGHER EDUCATION AND THEIR EFFECTS ON THE QUALITY OF UNIVERSITIES IN TURKEY                                  | 188-189 |

|     |                                                                        |                                                                                                                                    |                                                                                                                                   |         |
|-----|------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 15) | Assoc. Prof. Abidin KEMEÇ                                              | Uşak Üniversitesi, Karahallı MYO                                                                                                   | HISTORICAL DEVELOPMENT OF URBAN TRANSFORMATION PRACTICES: THE CASE OF UŞAK CITY CENTRE                                            | 190-197 |
| 16) | Şule Nur YILDIZ<br>Assoc. Prof. Abidin KEMEÇ<br>Lecturer Hasan ARMUTLU | Uşak Üniversitesi, Karahallı MYO                                                                                                   | INCREASING CARBON FOOTPRINT AWARENESS THROUGH GAMIFICATION                                                                        | 198-204 |
| 17) | Asst. Prof. Jülide ANDİÇ                                               | İstanbul Gedik Üniversitesi, Gedik Meslek Yüksekokulu                                                                              | THE EFFECT OF INTERNATIONAL EXPORT IN SERVICES ON ECONOMIC GROWTH                                                                 | 205-206 |
| 18) | Asst. Prof Ümit BOZOKLU                                                | İstanbul Gedik Üniversitesi, İİSBF                                                                                                 | FINANCIAL DEVELOPMENT, TRADE OPENNESS AND ECONOMIC GROWTH WITHIN THE FRAMEWORK OF STRUCTURAL BREAKS: FOURIER ANALYSIS FOR TÜRKİYE | 207-208 |
| 19) | Res. Asst. Melisa Aydaş<br>Assoc. Prof. Bilge CANBALOĞLU               | Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi & Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, İşletme Fakültesi | THE RELATIONSHIP BETWEEN STOCKS RETURN OF EXPORTING FIRMS TRADED ON BORSA ISTANBUL AND FIRM-LEVEL DETERMINANTS                    | 209-210 |
| 20) | Emil Raul oğlu Ağayev                                                  | Azerbaijan State Pedagogical University                                                                                            | A NEW LOOK AT THE ROLE OF THE LEARNING ENVIRONMENT IN THE TEACHING OF FINE ARTS                                                   | 211-213 |
| 21) | Sevda Məhəmməd qızı Hacıyeva                                           | ADPU-nun nəzdində ADPK-nin fiziki tərbiyə müəllimi                                                                                 | İDMANDA GENDER BƏRABƏRLİYİ                                                                                                        | 214-218 |
| 22) | Rəsmiyyə Nəriman qızı Mahmudova                                        | Azerbaijan State Pedagogical University                                                                                            | FAMOUS FEMALE PAINTERS OF AZERBAIJAN                                                                                              | 219-223 |
| 23) | Rəsmiyyə Nəriman qızı Mahmudova                                        | Azerbaijan State Pedagogical University                                                                                            | THE ART OF PAINTING-EXPRESSION OF THOUGHT AND EMOTION WITH COLORS                                                                 | 224-227 |
| 24) | Rizazade Leyla Babek qizi                                              | Independent Researcher                                                                                                             | FASHION OF AZERBAIJAN: A FUSION OF HERITAGE AND CONTEMPORARY TRENDS                                                               | 228-231 |
| 25) | Asgarova Ganira Ali gizi                                               | Azerbaijan State Pedagogical University, Azerbaijan                                                                                | ABOUT SOME LEXICAL UNITS USED IN THE DIALECTS AND ACCENTS OF AZERBAIJAN                                                           | 232-237 |

## TƏSVİRİ SƏNƏT FƏNNİNİN TƏDRİSİNDƏ ÖYRƏDİCİ MÜHİTİN ROLUNA YENİ BAXIŞ

### A NEW LOOK AT THE ROLE OF THE LEARNING ENVIRONMENT IN THE TEACHING OF FINE ARTS

**Emil Raul oğlu AĞAYEV**

Teacher of the subject combination commission "Art and physical education" of the  
Azerbaijan State Pedagogical College under the Azerbaijan State Pedagogical University  
ORCID NO: 0000-0001-9354-0839

**Xülasə.** Orta məktəblərdə müasir təhsilin əsas məqsədlərindən biri öyrədici mühitin qurulmasıdır. Təsviri sənət fənninin tədrisində şagirdi mütləq yaradıcı öyrədici mühit əhatələməlidir. Tədris və yaradıcı proses qarşılıqlı təşkil olunmalıdır ki, şagird üçün öyrədici mühit maraqlı olsun. Öyrədici mühitdə əşyavi, informasiya və sosial-psixoloji kimi xassələr təsviri sənət fənninin tədrisində istifadə edilir. Öyrədici mühitin mərkəzində şagird dayanır. Öyrədici mühitdə təsviri incəsənət müəllimi muzeylərdən geniş istifadə etməlidir. Şagirdlər muzeylərdə incəsənət nümunələrini canlı görərək, öyrəndiklərini bir daha möhkəmləndirir. Öyrədici mühitdə şagirdlərə rəsm əsərlərinin düzgün işlənilməsi və təhlili öyrədilməlidir. Bu məqalədə təsviri sənət fənninin tədrisində öyrədici mühitin qurulması təhlil edilmişdir.

**Açar sözlər:** Təsviri sənət, öyrədici mühit, şagird, orta məktəb, təhsil.

**Abstract.** One of the main goals of modern education in secondary schools is the establishment of a learning environment. In the teaching of fine arts, the student must necessarily be surrounded by a creative learning environment. The teaching and creative process must be mutually organized so that the learning environment is interesting for the student. In the learning environment, such properties as material, informational and socio-psychological are used in the teaching of fine arts. The student is at the center of the learning environment. In the learning environment, the fine arts teacher should make extensive use of museums. Students see examples of art in museums live and once again reinforce what they have learned. In the learning environment, students should be taught the correct processing and analysis of works of art. This article analyzes the establishment of a learning environment in the teaching of fine arts.

**Keywords:** Fine arts, learning environment, student, secondary school, education.

Müasir təhsilin uğurlu strategiyalarından biri öyrədici mühitin düzgün qurulmasıdır. Yaradıcı fənn olan təsviri incəsənətin tədrisi metodikasında öyrədici mühit şagirdlərin inkişafında mühüm rol oynayır, çünki onların fərdi qabiliyyətinin formalaşması öyrədici mühitdən asılıdır. Bir sözlə yaradıcı düşüncə və öyrədici mühit qarşılıqlı təşkil olunmalıdır.

Öyrədici mühit aşağıdakı xassələri özündə əks etdirir:

1. Təsviri sənət fənninin tədrisi metodikasında əşyavi mühit maddi-texniki təminat kompleksini özündə cəmləşdirir. Məktəb maddi mühitini təsviri incəsənət fənnindən dərsliklər, boyalar, ləvazimatlar təşkil edir. Təbii mühit dedikdə isə canlı təbiət önündə şagirdlər rəsmlər işləyərək,

həm də öyrənirlər. Yaşayış şəraiti isə muzeylərin və digər mədəniyyət müəssisələrinin şagirdlərin yaşadığı ünvanlara yaxın olması onların öyrədici qabiliyyətlərini inkişaf etdirir.

Şagirdləri mütləq muzeylərə apararaq, canlı olaraq incəsənət əsərlərini görmək şansı yaradılmalıdır. Hətta təsviri incəsənət müəllimi mövularını muzeydə canlı olaraq keçə bilər. Şagirdlər muzeydə olarkən müxtəlif sənət əsərləri üzərində fərli fikirlər irəli sürürlər, bu da əlbəttə öyrədici mühiti inkişaf etdirir.



### İLL 1. Öyrədici mühitin muzeydə qurulması

2. Təsviri incəsənət fənninin tədrisi metodikasında informasiya mühiti əsasən təlim və qavrama prosesini yaradıcı mühitlə birləşdirərək, həm də daha çox tədrisdən kənar mənbələr kompleksi kimi təhlil edilir. İnformasiya mühiti zamanı təsviri incəsənət müəllimi tanınmış Azərbaycan rəssamlarının emalatxanalarına şagirdləri apararaq, orada canlı yaradıcı düşüncələrini inkişaf etdirə bilərlər. Sərgi və muzeylərdə təqdim edilən hər bir əsər şagirdlərə canlı informasiya təqdim edir.

3. Təsviri incəsənət fənninin tədrisi metodikasında sosial-psixoloji mühit əsasən şagirdin digər insanlarla ünsiyyəti və digər tərəfdən isə öz daxili aləminin formalaşmasında yaradıcı qabiliyyətinin inkişafıdır. Müasir təhsilimizə diqqət yetirsək, şagirdlər daha çox dizayner olmaq istəyirlər, çünki moda, dəb, dekorativ bəzəklər onların diqqətini çəkir. Təsviri incəsənət müəllimi formalaşmaqda olan şagirdin yaradıcı qabiliyyətini inkişaf etdirməklə onun müstəqil obrazını formalaşdırmalıdır.

4. Təsviri incəsənət fənninin tədrisi metodikasında öyrədici mühitin təşkili zamanı müəllim aktiv axtarış, kəşfetmə bacarıqlarını şagirdlərdə formalaşdırmalıdır. Sınıf divarlarında şagirdlərin müəllifi olduğu esse layihələri və rəsm tapşırıqları yerləşdirilməlidir, çünki hər bir

şagird asanlıqla öyrənə biləcəyi məlumatları hər gün oxuyub izləyə bilər. Təsviri incəsənət müllimi şkaflarda material və ləvazimatlar, rəssamlıqla bağlı kitabları oraya yerləşdirməlidir.

Təsviri incəsənət fənninin tədrisi metodikasında öyrədici mühiti quran müəllim şagirdlərdə yaradıcı qabiliyyəti və intellektual düşüncəni inkişaf etdirir.

### **ƏDƏBİYYAT SİYAHISI:**

- 1.Ümumtəhsil müəssisələri üçün təsvir incəsənət dərslikləri. Bakı 2020.
- 2.Veysova Z. “Fəal/interaktiv təlim:müəllimlər üçün vəsait”. S 24-30.